

4. přednáška

Investice podniku

Osnova přednášky

1. Vymezení investice
2. Charakteristické znaky investiční činnosti
3. Členění investic
4. Zdroje financování investic
5. Hodnocení ekonomické efektivity investic
  - *Statické metody*
  - *Dynamické metody*

1. VYMEZENÍ INVESTICE

a) z pohledu makroekonomiky

„Část příjmu (důchodu), která je vložena do kapitálu. Tedy do dlouhodobých statků, které nepřinášejí okamžitý prospěch, ale umožní zvýšení statků v budoucnosti. Ekonomický subjekt (stát, podnik, jednotlivec) tak odloží část své současné spotřeby (úspor) za účelem získání budoucího užitku“.

b) z pohledu podniku

„Rozsáhlejší jednorázově nebo krátkodobě vynaložené zdroje či peněžní výdaje (kapitálové výdaje), u nichž se očekává jejich přeměna na budoucí výnosy či peněžní příjmy během delšího časového období přesahujícího jeden rok.“

c) ve finanční teorii

„Vynaložení zdrojů za účelem získání užitků, které jsou očekávány v delším budoucím období.“

2. CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY INVESTIČNÍ ČINNOSTI

- ▣ vysoká kapitálová náročnost
- ▣ dlouhodobý dopad
- ▣ relativní nevratnost rozhodnutí
- ▣ časový faktor
- ▣ nejistota a riziko

3. ČLENĚNÍ INVESTIC

a) *podle podoby*

- kapitálové
- finanční

b) *z hlediska účetnictví*

- hmotné
- nehmotné
- finanční

c) *z hlediska přínosu*

- regulatorní
- obnovovací
- rozvojové

4. ZDROJE FINANCOVÁNÍ INVESTIC

a) z hlediska místa - interní

- externí

b) z hlediska vlastnictví - vlastní kapitál

- cizí zdroje

c) dle doby splatnosti použitého kapitálu - dlouhodobý kapitál

- krátkodobý kapitál

Ad a)

INTERNÍ ZDROJE

- nerozdělený zisk

- odpisy

- dlouhodobé finanční rezervy

- dotace

EXTERNÍ ZDROJE

- dlouhodobé úvěry finančních institucí

- dlouhodobé úvěry dodavatelské

- finanční leasing

5. HODNOCENÍ EKONOMICKÉ EFEKTIVNOSTI INVESTIC

- zahrnuje obvykle 3 kroky:

1) *stanovení celkových INV nákladů, resp. výdajů*

2) *určení způsobů financování a struktury zdrojů financování*

3) *zpracování bilance N a V nebo PŘ a VÝ během životnosti investice*

Metody hodnocení investic

- *Statické*

- *Dynamické*

Statické metody

1. Celkový příjem z investice:

$$CP = CF_1 + CF_2 + \dots + CF_n = \sum_{i=1}^n CF_i,$$

kde CF_i – cash flow v roce i .

Statické metody

2. Čistý celkový příjem z investice:

$$NCP = CP - IN = -IN + \sum_{i=1}^n CF_i,$$

kde IN – počáteční investovaný výdaj,
 CP – celkový čistý příjem (viz výše).

Statické metody

3. Průměrné roční cash flow:

$$\bar{CF} = \frac{CP}{n},$$

kde CP – celkový příjem (viz výše),
 n – počet let životnosti investice.

Statické metody

4. Průměrná roční návratnost:

$$\phi_r = \frac{\phi_{CF}}{IN}$$

kde ϕ_{CF}, IN – viz výše.

Statické metody

5. Průměrná doba návratnosti:

$$\phi \text{ doba} = \frac{IN}{\phi CF}$$

PŘ 1a): Plánované CF subjektu A související s koupí a provozem kopírovacího stroje:

	<i>rok</i>						
	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>CF</i> <i>(v tis. Kč)</i>	- 410	-95	96	181	266	266	181

Vypočítejte:

- 1) Celkový příjem z investice
- 2) Čistý celkový příjem z investice
- 3) Průměrné roční cash flow
- 4) Průměrnou roční návratnost
- 5) Průměrnou dobu návratnosti investice

PŘ: Výsledky

- 1) CP = 895 tis. Kč
- 2) NCP = 485 tis. Kč
- 3) φ_{CF} = 149 tis. Kč
- 4) φ_r = 36,4%
- 5) $\varphi_{\text{doba návratnosti}}$ = 2,75 let

Dynamické metody

1. Metoda čisté současné hodnoty (Net Present Value, NPV)

$$NPV = -IN + \frac{CF_1}{(1 + WACC)} + \frac{CF_2}{(1 + WACC)^2} + \dots + \frac{CF_n}{(1 + WACC)^n} =$$

$$= -IN + \sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{(1 + WACC)^i},$$

kde IN – počáteční investiční výdaj,

CF_i – cash flow v roce i ,

n – počet let,

$WACC$ – vážené náklady na kapitál,

NPV – udává, kolik peněz nad investovanou částku dostane podnik navíc.

PŘ 1b): Plánované CF (v tis. Kč) subjektu A související s investicemi:

	rok						
	0	1	2	3	4	5	6
<i>Stroj₁</i>	-410	-95	96	181	266	266	181
<i>Stroj₂</i>	-300	-96	93	178	178	178	178

Kromě údajů o CF v tabulce budete pro výpočet potřebovat ještě **WACC** – viz 3. přednáška.

Pro připomenutí: subjekt A má 749 tis. vl.K (požaduje výnosnost 12%), úvěr 100 tis. Kč (za 10%) a daň z příjmu je 19%.

Úkol: Porovnejte obě investice pomocí NPV

Příklad: řešení

- $WACC = 0,1 \cdot (1 - 0,19) \cdot 100 / (100 + 749) + 0,12 \cdot 749 / (100 + 749) = 0,1154 \Rightarrow \underline{\underline{11,54\%}}$

- Výpočet NPV

a) *pro stroj₁*: $-410 + \frac{-95}{1,1154} + \frac{96}{(1,1154)^2} + \frac{181}{(1,1154)^3} + \frac{266}{(1,1154)^4} + \frac{266}{(1,1154)^5} + \frac{181}{(1,1154)^6} = \underline{\underline{130,2 \text{ tis. Kč}}}$

b) *pro stroj₂*: $-300 + \frac{-96}{1,1154} + \frac{93}{(1,1154)^2} + \frac{178}{(1,1154)^3} + \frac{178}{(1,1154)^4} + \frac{178}{(1,1154)^5} + \frac{178}{(1,1154)^6} = \underline{\underline{127,5 \text{ tis. Kč}}}$

Dynamické metody

2. Vnitřní výnosové procento (Internal Rate of Return, IRR)

$$-IN + \sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{(1 + IRR)^i} = 0$$

PŘ 1c): Subjekt bude obě investice posuzovat také prostřednictvím IRR:

$$\text{IRR}_{\text{stroj 1}} = ?$$

$$\text{IRR}_{\text{stroj 2}} = ?$$

Příklad: řešení

- Podle NPV jsou obě investice přijatelné, z toho lze odvodit, že i IRR bude > WACC (tj. 11,54%)
- K výpočtu IRR je použita fce MÍRA.VÝNOSNOSTI z MS Excel
- $IRR_{\text{stroj 1}} = \underline{18,6\%}$
 $IRR_{\text{stroj 2}} = \underline{20,4\%}$
- *Zatímco u NPV vyšel lépe stroj₁, prostřednictvím IRR je to stroj₂ (má vyšší procentní výnosnost vzhledem k investovanému kapitálu).*

Dynamické metody

3. Index ziskovosti (Profitability Index, PI)

$$PI = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{(1 + WACC)^i}}{IN} = \frac{PV}{IN}$$

(význam ostatních proměnných zůstává jako výše).

PŘ 1d): Výpočet PI subjektu pro obě investice:

$$PI_{\text{stroj 1}} = ?$$

$$PI_{\text{stroj 2}} = ?$$

Příklad: řešení

• Výpočet PI

$$a) \text{ PV}_{\text{stroj1}}: \frac{-95}{1,1154} + \frac{96}{(1,1154)^2} + \frac{181}{(1,1154)^3} + \frac{266}{(1,1154)^4} + \frac{266}{(1,1154)^5} + \frac{181}{(1,1154)^6} = \underline{\underline{542}} \\ \text{tis. Kč}$$

$$IN_{\text{stroj1}} = \underline{\underline{410 \text{ tis. Kč}}}$$

$$PI_{\text{stroj1}} = \frac{542}{410} = \underline{\underline{1,32}}$$

$$b) \text{ PV}_{\text{stroj2}}: \frac{-96}{1,1154} + \frac{93}{(1,1154)^2} + \frac{178}{(1,1154)^3} + \frac{178}{(1,1154)^4} + \frac{266}{(1,1154)^5} + \frac{178}{(1,1154)^6} = \\ \underline{\underline{427 \text{ tis. Kč}}}$$

$$IN_{\text{stroj2}} = \underline{\underline{300 \text{ tis. Kč}}}$$

$$PI_{\text{stroj2}} = \frac{427}{300} = \underline{\underline{1,42}}$$

- Z hlediska PI jsou obě investice přijatelné, lepší se jeví investice do stroje 2.

Dynamické metody

4. Doba návratnosti, splacení (Payback Period, PP)

= takové období (počet let), za které tok CF přinese hodnotu rovnající se počátečním kapitálovým výdajům na investici

- výpočet je podobný výpočtu ve statické metodě, ale postupně načítaná CF budou v současných hodnotách, tj. diskontovaná
- za lepší je považována ta investice, která uhradí své výdaje hotovostními toky co nejdříve

PŘ 1e): Výpočet doby návratnosti z diskontovaných CF pro obě investice:

Tab.: Výpočet doby návratnosti z diskontovaných toků pro investici 1 (v tis. Kč)

rok	Cash flow	Diskontovaná cash flow	Kumulovaná diskontovaná cash flow
0	-410	-410	-410
1	-95	-85	-495
2	96	77	-418
3	181	130	-288
4	266	172	-116
5	266	154	38
6	181	94	131

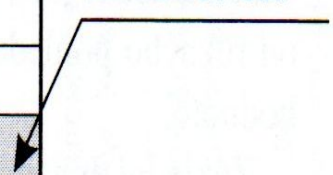
rok návratnosti

PŘ 1e): Výpočet doby návratnosti z diskontovaných CF pro obě investice:

Tab.: Výpočet doby návratnosti z diskontovaných toků pro investici 2 (v tis. Kč)

rok	Cash flow	Diskontovaná cash flow	Kumulovaná diskontovaná cash flow
0	-300	-300	-300
1	-96	-86	-386
2	93	75	-311
3	178	128	-183
4	178	115	-68
5	178	103	35
6	178	92	127

rok návratnosti

Tab.: Vyhodnocení obou investic prostřednictvím dynamických metod

metoda	stroj ₁	stroj ₂	kritérium přijetí	Žádoucí	vítěz
NPV (tis. Kč)	130	128	≥ 0	maximum	stroj ₁
IRR (%)	18,60	20,40	$\geq 11,54^4$	maximum	stroj ₂
PI (index ziskovosti)	1,32	1,42	≥ 1	maximum	stroj ₂
PP (roky)	5,75	5,66	≤ 6	minimum	stroj ₂